

UNIVERSITY OF GOTHENBURG
SCHOOL OF BUSINESS, ECONOMICS AND LAW

Att **organisera** arbetsmarknadsintegration i praktiken

Andreas Diedrich
Docent i Företagsekonomi
Gothenburg Research Institute (GRI)
Handelshögskolan vid Göteborgs universitet

Projekt Integration

Ersättning för att skapa föreskap och mottagningskap i skolor samt för att utveckla samverkan enligt §37, förordning 2:10.1122

Arbetsmarknadsintegration i praktiken

Integration som ett "wicked problem"

- retsam, elak, ond, otäck...., inte svårt
- kan inte lösas med hjälp av traditionella metoder
- otaliga orsaker
- svårt att beskriva
- finns inga "rätta" svar/lösningar

Organizing labour market integration of foreign-born persons – theory and practice (OI)

Andreas Diedrich

andreas.diedrich@gri.gu.se

Maria-José Zapata-Campos

m.zapata@handels.gu.se

Vedran Omanović

vedran.omanovic@handels.gu.se

Barbara Czarniawska

barbara.czarniawska@gri.gu.se

Henriette Palmer

henriette.palmer@chalmers.se

Ester Barinaga

eb.mpp@cbs.dk

Patrik Zapata

patrik.zapata@spa.gu.se

Nanna Gillberg

nanna.gillberg@gri.gu.se

Helena Kraff

helena.kraff@hdk.gu.se

Eva-Maria Jernsand

eva-maria.jernsand@handels.gu.se

Hanna Hellgren

hanna.hellgren@spa.gu.se

Programmets huvudsakliga forskningsfrågor

- 1. Vilka idéer om integration produceras och förespråkas av nutida integrationsinitiativ?*
- 2. Hur organiseras arbetsmarknadsintegration av utrikes födda i praktiken?*
- 3. Vilka effekter har integrationsinitiativ – på utrikes föddas liv och på (arbetsmarknads)integration i termer av mångfald, kön och maktrelationer?*

Lite **fakta** om programmet

- **Finansiering:** programbidrag från FORTE (ett av tre program i Sverige som fått finansiering inom området), samt stöd från Mistra Urban Futures, Gothenburg Plattform
- **Multi-institutionell:** 11 forskare från Göteborgs Universitet (Handels, Förvaltningshögskolan, HDK), Chalmers Tekniska Universitet och Copenhagen Business School
- **Tvärvetenskaplig:** företagsekonomi, sociologi, offentlig förvaltning, arkitektur
- **Multi-nivå:** 4 professorer, 2 docenter, 2 forskare, 2 post docs & 1 doktorand
- **Longitudinell:** 2017-2019 & 2020-2022

Programmets utgångspunkter - **organisering**

- Många jobbar med (arbetsmarknads)integration
- Många är inte medvetna om varandras aktiviteter
- Många förutfattade meningar och idéer om vad andra gör och med vilka resultat

- Detta har en avgörande betydelse för hur integration går till i praktiken och konsekvenserna för individer, organisationer och samhället.
- Programmet har således sina rötter i praktikbaserade studier av organisering och arbetsmarknadsintegration
- Storgöteborg som "Urban laboratorium"

Varför Storgöteborg?

- Städer har stor betydelse i samhällsutvecklingen under 2000 talet – digitaliseringen, befolkningsökning, teknisk utveckling, osv.
- Nya former av organisering testas här
- Centrum för innovation och uppfinningar
- Den täta befolkningen innebär ett främjande av snabb imitation och spridning av idéer
- ”Fältet” får bestämma vad ”Storgöteborg” är

Arbetsmarknadsintegration (AMI) består av:

- **Handlingar (actions)** – det som personer, som säger att de jobbar med arbetsmarknadsintegration, gör i praktiken (t ex kartlägga kompetens; anmäla till utbildning; intervjua, administrera, osv.)
- **Aktiviteter (activities)** – det som ”målgrupperna” deltar i – (t ex SFI, mentor program; informationsmöte; mässas; kurs; kompetensutvecklingsprogram; praktik, osv.)
- **Initiativ (initiatives)**– det som dem vi studerar kallar för ”initiativ” (Jobsprånget; Korta vägen; Mötesplatsen; Kan Connect; Vägen till riktiga viktiga jobb; One Stop Future Shop, Mitt Livs Chans, osv.)

Ett urval av handlingar

- kartlägga, bedöma kompetens
- informera, administrera, skicka e-mail
- utbilda, undervisa utrikes födda
- utbilda handläggare
- tolka
- kontakta en kollega
- underlätta möten mellan personer
- välja ut deltagare
- förbereda, delta i möte
- matcha
- intervjua
- handleda, vägleda
- beskriva metoder
- mäta resultat
- dokumentera strategier, riktlinjer
- anställa
- ta fram praktikplatser
- sälja tekniska verktyg/lösningar/konsulttjänster
- främja hälsa

Ett urval av aktiviteter

- validering & yrkeskompetensbedömning
- speed-dating intervjuer
- workshops
- språkutbildning och andra utbildningsprogram
- jobsök aktiviteter
- arbetsplatsförlagt utbildning
- informationsmöten
- tolkning
- hybridprogram
- mentorskapsprogram
- studiebesök
- prova-på-dagar
- samhällsorientering
- entreprenörskapsutbildning
- mötesplatser
- utveckling av applikationer och mjukvara
- utveckling av produkter och tjänster
- informell språkutveckling

Ett urval av initiativ

- Kan Connect
- Mötesplatsen
- Korta vägen
- Snabbspåren
- Jobsprånget
- Opportunity Day
- Vägen till viktiga riktiga jobb
- SYSKOM
- Lärandets torg i Hammarkullen
- InVäst
- Stöd & Matchning
- Äntligen jobb!
- Social hänsyn
- Mitt Livs Chans
- Praktik i staten
- Sätt färg på Göteborg
- Svenska på jobbet – Forum Skill
- Pilotprojekt biltvätt
- 1 000 jobb i sociala företag

Organiseringspraktiker och **handlingsnät**

- Handlingar kan komma att kopplas ihop till *handlingsnät* som kan stabiliseras eller lösas upp igen
- Poängen är att fokusera på kopplandet som en **central** del i organiserandet – inklusive integration!

En berättelse (kopplingar) tar form...

”Under våren 2017 har stadsdelsdirektören Sergio Garay och Volvo Cars HR-direktör Hanna Fager diskuterat kring olika möjliga vägar för att knyta samman organisationerna för ömsesidig nytta. Volvo Cars har också ett intresse i stadsdelens utveckling då man har större delen av sin Sverige-baserade personal i Torslanda. Ett av områdena som tidigt utkristalliserades var ett socialt företag som skall tvätta tjänstebilar som tillhör Volvos anställda. Detta görs inte idag av något annat företag utan anställda på Volvo Cars med ett tjänstebilsavtal har rätt att utanför arbetstid använda någon av de befintliga biltvättshallar som finns genom ett bruttolöneavdrag. Volvos ledning har noterat att många bilar är smutsigare än vad man önskar. Det finns alltså en reell affärsmöjlighet som i dagsläget inte är utnyttjad.

Från stadsdelens sida har man ett högt försörjningsstöd och många personer som står långt från arbetsmarknaden, man har alltså resurser som vill och behöver komma närmare arbetsmarknaden och i eget arbetet, delvis eller på heltid...

...Ett politiskt uppdrag finns att öka andelen människor som går över till egen försörjning och arbete med fokus på de som har det svårast på egen hand. I detta arbete har stadsdelen börjat titta på hur man skulle kunna arbeta på ett annat vis. Som ett komplement till alla de aktiviteter och insatser som också pågår med ett gott resultat. Här vänder vi oss till de som kanske aldrig kommer att arbeta 100 % på en fullt konkurrensutsatt marknad men också de som behöver få trappa upp sin arbetsinsats under längre tid och med individanpassat stöd för att det skall fungera. Biltvätten är tänkt som en modell som kan översättas till vilken verksamhet som helst där det finns en affärspotential. Biltvätten skall efter pilotstadiet bekosta sig själv genom att en högre avgift tas ut av de tjänstebilsinnehavare som väljer att abonnera på städtjänsten. Precis på samma sätt som om man hade haft hemstädning eller en matkasse.

Biltvätten skall, förutom att det är ett socialt företag med anställda personer som producerar en tjänst eller flera för Volvo Cars-anställda också kunna bidra till att personer kan komma vidare till studier eller i andra arbeten på Volvo. Denna diskussion har påbörjats med Arbetsmarknad och vuxenutbildning (ArbVux).

Under piloten kommer också en plan med riktade spår in till Volvos bristyrken med eller utan förberedande studier och andra utbildningar via exempelvis ArbVux arbetas fram och förankras och även ett spår med rehabiliteringsinsatser för Volvo-anställda undersökas.

Under sommaren kommer, om nämnden godkänner förslaget, en ansökan till Vinnova om 50 % medfinansiering till denna pilot lämnas in.” (Diariennr N138-0374/17).

Några exempel på kopplingar...

Äntligen jobb:

- kopplingar mellan organisering av praktikplatserna och det interna rekryteringsförfarandet
- kopplingar som utvecklas över tid

Mötesplatsen:

- organisering av möten/samverkan mellan statliga myndigheter

Pilotprojekt biltvätt:

- en affärsmöjlighet (eftersom en biltvätt på Volvos anläggning är meningsfull)

Social upphandling:

- kopplingar mellan upphandling av uppdrag och krav på rekrytering

Praktikens logik: Olika målgrupper...

- utrikes födda; nyanlända; nyanlända med akademisk bakgrund; nyanlända med språksvårigheter; personer med språksvårigheter; utrikes födda som vill starta eget; lågutbildade personer med utländsk bakgrund; socialbidragstagare med utländsk bakgrund; nyanlända med funktionshinder; asylsökande; utrikes födda hyresgäster; nyanlända kvinnor; nyanlända med rehabiliteringsbehov; nyanlända ingenjörer....
- jämförelser?

Praktikens logik: Projekt

- många projekt – projekten används för att skapa fungerande modeller för samverkan, testa nya arbetssätt och nya metoder och söka ny finansiering (pragmatiskt)
- överflöde av projekt gör det svårt att behålla överblicken
- ökad konkurrens mellan projekten om finansiering och målgrupper – konsekvenserna?

Praktikens logik: Samverkan

- samverkan är mångfacetterat (mötesplatser, samfinansiering, gemensamma program, avtal, osv.)
- värde av samverkansparternas olikheter betonas
- medan samverkan framförs som lösningen på integrationsproblematiken, för den med sig nya utmaningar –vidskilda intressen och organiseringslogiker ska kopplas ihop i vardagen för att lösa komplexa problem

Praktikens logik: Finansiering

- integrationsinitiativ finansieras på olika sätt – men de flesta initiativ finansieras helt eller delvis av externa och/eller offentliga medel
- med några undantag verkar någon form av offentligt stöd nästan vara nödvändig för AMI initiativ att överleva
- offentliga aktörer som inte jobbar med AMI som del i sin reguljära verksamhet stödjer istället andra i linje med sina uppsatta mål
- aktörer expanderar och omdefinierar sina verksamheter för att hitta nya affärsmöjligheter
- AMI är kopplade till finansiärernas intressen – hur stämmer dessa överens eller inte med målgruppernas intressen? Konsekvenserna med allt detta?

Vad görs, istället för vem gör det...

- anställningsbarhet och jobb hamnar ofta i centrum, men det kan finnas många andra aktiviteter och initiativ som kopplas till AMI som har helt annan fokus: *utveckling av en webblösning* – etablerade personer och nyanlända matchas som del i ett mentorprogram genom en webblösning som tagits fram specifikt för detta av ett annat företag
- mycket viktigt att ta hänsyn till detta när man vill förstå hur organisationer, aktörer och stabila praktiker uppstår

Att runda av...

- man bör rikta blicken ifrån ”organisationer som inte sköter sitt jobb”, ”goda exempel” eller ”framgångsrika aktörer” som jobbar ”effektivt” med integration till de **organiseringsspraktiker** som gör de till problem eller succéer
- det kräver att man **utforskar** och **reflekterar** över de rådande praktikens logik – inklusive alla metoder, modeller, verktyg, planer, experter – ifrågasätta logiken vid behov, och utveckla ett mer **pragmatiskt** förhållningssätt till integrationsarbete
- man bör undvika att blanda ihop målen med medlen och att ”det bästa bli det godas fiende”

UNIVERSITY OF GOTHENBURG
SCHOOL OF BUSINESS, ECONOMICS AND LAW

Vill du veta mer om vår forskning och följa vad som händer i vårt program?

www.organizingintegration.com

<https://gri.gu.se/forskning/organizing-integration>

The initiative's name	
Sector	Which sector does the initiator of the initiative belong to?
Target group	Which groups are targeted by the initiative? (e.g. recent immigrants, unemployed persons, employers, highly-skilled immigrants)
Activities	What are the main activities undertaken in the name of the initiative?
Initiator	Who initiated the initiative? (e.g. Swedbank or PES); interestingly, there are conflicting messages sent in some initiatives
Collaborating organisations	Who is collaborating as part of the initiative? (e.g. PES, Hermods and the City of Mölndal)
Collaborative actions	Which actions have we been able to identify as important in the context of collaboration?
Connections with	Who is connected to the initiative? These are actors that describe themselves, or are described by others, as somehow connect to the initiative, but are <u>not</u> described as collaborators. (e.g. UHR (Hotel & Restaurant Advisory Council on Higher Education) in the case of Scandic's Fast track initiative for cooks)
Connecting actions	Which actions connect other organisations or initiatives to the initiative in question? (e.g. the action of certifying in the case of the Hotel & Restaurant Advisory Council on Higher Education (UHR) that certifies Scandic's Fast Track instructors)
Connecting tools/objects	Are there any identifiable tools or other objects that connect different organisations to the initiative? (e.g. UHR's certification process or a validation model)
Internet	Where can you read more about the initiative? (e.g. www.jobskills.se)